

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXIX. - Štev. 42 (1475)

Gorica - četrtek, 27. oktobra 1977 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Oznanjevanje evangelija danes in v prihodnje

V Rimu gre proti koncu zasedanje škofovske sinode. V tem času so škofje lahko videli, kako je v svetem mestu ob raznih manifestacijah rimskih avtonomistov, Lotta continua in sličnih skupin. S seboj bodo odnesli vtis, kako malo je ostalo ob »svetega« Rima v zadržanju množic. Vendar menim, da je ta podoba sedanjega Rima pravzaprav podoba celega krščanskega sveta. Škofje so na sinodi imeli priložnost to spoznati tudi iz ust raznih poročevalcev. Menda se prav nobeden od 200 škofov ni mogel kaj pridati pohvaliti o svoji deželi. Stvarnost, ki se je pokazala v njih posegih, bi lahko vključili v tri skupine:

TOTALITARNI REŽIMI LEVE SMERI

Škofje iz dežel pod komunističnimi režimi so samo potrdili, kar je splošno znano: oznanjevanje evangelija ali evangelizaciji stavijo največje ovire tamkajšnje partije. V državnih ustavah je sicer povsod zagotovljena svoboda vesti in veroizpovedi, toda ta določila ustave niso ovira partijam, da ne bi z vsemi sredstvi, ki jih ima javna oblast na voljo, ne izvajale vsakovrstnih pritiskov na verne državljane. Oznanjevanje je v nekaterih državah bolj, v drugih manj težavno, svobodno pa nikjer. Škof Jenko je mogel spoznati, da je v tej skupini dežel sorazmerno največ svobode v Jugoslaviji.

TOTALITARNI REŽIMI DESNE SMERI

Takih režimov je največ v Južni Ameriki. V Evropi sta namreč padla zadnja dva, Francov v Španiji in Salazarjev na Portugalskem. Kako je z oznanjevanjem pod takimi režimi, je najbolje označil pomožni škof iz Lime msgr. Schwitz; dejal je: »Dolžni smo oznanjati vero v Boga tudi med tistimi narodi, kjer se vlada in skupine na oblasti izkazujejo kot kristjani, celo kot branilci krščanske kulture, v resnici pa skušajo omejevati svobodo Cerkev in stavijo tisoč ovir dušnopastirski službi Cerkev in mečejo v zapore kristjane in jih celo morijo.« Kot je znano, gre za vojaške režime v Južni Ameriki in tudi drugod po svetu.

DEMOKRACIJE

Tretja skupina dežel so tako imenovane »demokracije«. Pri tem mislimo zlasti na zapadno Evropo in Severno Ameriko. Stanje v teh deželah je neki škof očrtal takole: »V njih vladajo miselnost in zlagane vrednote kapitalizma in liberalizma.« To so naše potrošniške družbe, kjer je denar bog, uživanje smisel življenja, egoizem, individualni in skupinski, pa prevladujoča nota v medsebojnih odnosih. Tudi kristjani se utaplajo v tem morečem in za vse duhovno gluham ozračju.

Če bi podoba sedanjega sveta strnil pod skupni imenovelec, bi rekli: Sedanja družba je postala laiciistična, tj. odtrgana od Kristusa in od krščanskih vrednot. Ponekod je Kristusu tudi nasprotna, drugod ga skuša izbrbljati v svoje politične namerne, drugod zopet je do njega brezbržna. To ni pesimistična, temveč realistična podoba sedanjega sveta, kot se je pokazala sinodalnim očetom. To pomeni, da je konec Konstantinove dobe v krščanskem svetu. To pomeni, da je konec opore, ki jo je v preteklosti Cerkev uživala pri svetni oblasti.

KONSTANTINOVA DOBA CERKVE

Pred zadnjim koncilom in med njim so veliko pisali in govorili o Konstantinovi in predkonstantinovi dobi Cerkev. Predkonstantinova je doba prvih krščanskih stoletij, ko je Cerkev živelja sredi poganskega sveta, večkrat preganjana, zmeraj pa vezana na lastne sile. Konstantinova doba se je začela s cesarjem Konstantinom Velikim, ki je prvi vladar, kateri ni samo dal Cerkvi svobodo, temveč jo tudi začel podpirati. Saj je prvi začel na svoje stroške graditi krščanske bazilike. Njegovemu zgledu so sledili vsi poznejši vladarji v Evropi do francoske revolucije in mnogi še pozneje.

Tisoč pet sto let je trajalo tako stanje. Imelo je svoje dobre in slabe posledice. Dobra posledica je bila, da se je s pomočjo svetne oblasti krščanstvo dosti hitreje

razširilo v Evropi kot bi se sicer. Cerkev je uživala ugled in tudi privilegije. Slaba posledica pa je bila predvsem uklenjenost Cerkev v politiko vladarjev. Redkokdaj so namreč ti bili iskreni prijatelji in širitelji evangelija (sv. Štefan Ogrski, sv. Ludovik IX., francoski kralj). Največkrat so se Cerkev in njenih ustanov posluževali za utrjevanje svoje vladarske oblasti. Zgodovina pozna nešteto zgledov.

Druga slaba posledica je bila pasivnost vernikov, vera je postala bolj nekaj tradicionalnega kot pa prepričevanje in dejavnost. Iz zgodovinskih pogojev preteklosti se je razvil tako imenovani »klerikalizem«, ki je strašilo vseh laicistov in številnih malodušnih kristjanov.

SMO V PREDKONSTANTINOVI DOBI

Takega stanja je sedaj konec. Cerkev se nikjer več ne more opirati na svetno oblast. To je ravno »predkonstantinova« doba. Cerkev je že na zadnjem koncilu vzela tako stanje na znanje brez obžalovanja, na sedanji sinodi škofov je to potrdila. Pri tem pa je tako na koncilu kot sedaj na sinodi škofov zahtevala SVOBODO, da sme nemoteno oznanjati evangelij tudi z vsemi sredstvi sedanje tehnike.

Svobodo za svoje vernike, da lahko nemoteno in brez pritiska od strani javnih oblasti izpovedujejo svoje versko prepričanje in po njem živijo. Svobodo za svoje karitativno delo v prid človeku. Na sinodi so škofje na poseben način podčrtali še svobodo, da se smejo in morajo tudi mladi vzgajati v veri.

Kardinal Slipy je poudaril: »Sinoda mora pomisliti tudi na tiste otroke in mlade ljudi, ki so predmet preganjanja, ki jim oblasti na krute načine onemogočajo, da bi spoznali Kristusa.«

SLABE IN DOBRE POSLEDICE

Posledice takega stanja so vidne. Število vernikov, posebno praktičnih kristjanov, v skoro vseh krščanskih deželah upada. Osip je tu večji, tam manjši, viden je povsod. Tudi pri nas. Zato je neki škof opozoril: Število vernikov upada in bo upadalo. To je naraven pojav: tudi brez prisile številni šibki ljudje gredo za oblastjo; če je ta verna, so verni, če je veri nasprotna, se tudi sami postavijo proti veri. Zaradi tega je isti škof opomnil: Če pada število, mora rasti kvaliteta vernikov.

Sedanje in še dolgo tudi prihodnje oznanjevanje evangelija ne bo več usmerjeno v oznanjevanje vernim množicam, temveč v oblikovanje prepričanih in pogumnih kristjanov, ki naj bodo kvas sredi brezbržnega in večkrat veri sovražnega sveta. Opo-rečniki v komunističnih deželah bi morali postati zgled sedanjim in še bolj prihodnjim kristjanom.

Vsled tega ni bilo zgolj naključje, da so na sinodi spregovorili tudi o oporečnikih v socialističnih deželah. Tudi ni bilo zgolj slučajno, da je Pavel VI. ob odprtju sinode opomnil škofo, da Cerkev potrebuje danes pogumnih pastirjev.

K. H.

Msgr. Bettazzi, škof v Ivrei in Enrico Berlinguer, glavni tajnik PCI, ki sta s svojim dopisovanjem sprožila niz komentarjev v sredstvih javnega obveščanja, ali je pravi kristjan lahko tudi član komunistične partije. Tajništvo italijanske škofovske konference je v zvezi s polemiko dalo sledečo izjavo: »Nezdružljivo je za kristjana podpirati gibanja, ki se oslanjajo na marksizem in imajo pri nas polno udeležitev v komunizmu. Ne more se biti istočasno kristjan in marksist.«

Osnove političnega terorizma

5. septembra letos je bil v Zahodni Nemčiji ugrabljen 62-letni Hans Martin Schleyer, predsednik nemških industrijcev. Kot ugrabitelj se je javil »Komandos Siegfried Hausner, frakcija rdeče armade«. Po 44 dneh ujetništva so ga 19. oktobra ugrabitelji ubili, ker nemška vlada ni hotela pristati na njihove izsiljevalne pogoje. Zgodilo se je prav nasprotno. Nemške oblasti so rešile letalo s 86 potniki, pri čemer so izgubili življenje trije od štirih preusmerjevalcev letala, nato pa so v skrivnostnih okoliščinah napravili v zaporu samomor trije vodilni člani skupine Baader-Meinhoff.

FANATIČNI NASILNEZI

Val terorističnih umorov, ki že nekaj let pretresa Zahodno Nemčijo, je povezan s skupino RAF (Rotarmeeaktion, tj. oddelek rdeče armade). Ta skupina šteje največ tisoč pristašev. Ze od svojega početka se je hotela uveljaviti s silo. Pozornost je hotela vzbuditi z divjo brutalnostjo, z ugrabitvami, umori in roparskimi napadi na banke. Zanje je zahodnonemška država fašistična država, ki jo je treba uničiti.

Da so se mogli ti novi »rdečearmejci« tako zelo uveljaviti, je zasluha, ne toliko njih samih, temveč tudi simpatizerjev, ki pripadajo levo usmerjenemu meščanstvu in vrsti razumnikov, kateri so izšli iz vrst študentovskih oporečnikov, ki so povzročili številne nemire v letih 1966 do 1968. V

očeh teh ljudi so morilci RAF-a junaki, katerim je treba nuditi vso pomoč, da se lahko obdržijo v podzemlju. Brez njih bi terorizmu kmalu odklenalo.

Skupina RAF je nastala v maju 1970, ko je bil na drzen način osvobojen Andreas Baader, ki je eden od tistih, kateri naj bi bil naredil pretekli teden v ječi samomor. Zločini letošnjega leta pa so povezani s skupino »Siegfried Hausner«, ki se proglašajo za oddelek »rdeče armade« in jo je organiziral terorist, sicer odvetnik po poklicu Siegfried Hausner.

Skoraj vsi ti nasilneži so pričeli svojo teroristično kariero kot simpatizerji terorizma. Korak za korakom so drseli proti skrajnosti, prišli v opreko z zakoni, postali preganjani od policije ter bili končno prisiljeni zateči se v podzemlje. V glavnem so vsi izšli iz posameznih anarhistično usmerjenih visokoškolskih skupin, ki so se navduševale ob branju marksistične revolucionarne literature.

Država se proti takim revolucionarnim zanesenjakom le težko brani. Najlaže bi bilo hudo povrniti s hudim (kar se je moralo zgoditi s trojnimi »samomorom« v Stammheimu pri Stuttgartu), a na ta način tvega vsaka pravna država svoj razsul. Proti terorju je pravna država na splošno zelo neobgljena. Brani se lahko le z zakonitimi preprečevalnimi ukrepi in z ideološkim prosvetljevanjem množic.

Oprostitev v Solnogradu

Porotno sodišče v Solnogradu je 18. oktobra oprostilo Filipa Warascha, glavnega tajnika NSKS, obtoženega nagovarjanja k bombnemu atentatu. Warasch naj bi lansko leto dan pred zloglasnim »posebnim« štetjem« (preštevanjem) koroških Slovencev izročil bombo upokojencu Gottfriedu Güttlerju, s katero naj bi ta razstrelil celovški transformator, tako da bi se vse mesto znašlo v temi.

Toda priča, upokojenec Güttler, se je med navzkrižnimi vprašanji tožilca hitro zapletel v protislovja, tako da se je vsa obtožba sesula v nič.

Obravnava je bila prenesena v Solnograd na zahtevo branilcev obtoženega Warascha, zakaj celovško vzdušje ni dopuščalo stvarne razprave. Celovško nemško časopisje je Warascha že ob prijavi letos januarja razglasilo vnaprej za krivega. Razsodba v Solnogradu je največja klopota koroškemu sodstvu in varnostnim organom in prvič jasno pokaže sliko koroškonemške zarote zoper Slovence. Dunajski odvetnik Stern, Waraschev branilec, je po razpravi izjavil, da se bo moralo z ravnanjem koroške varnostne uprave ukvarjati tudi pristojno avstrijsko ministrstvo. Warasch pa je v pogovoru s sodelavcem solnograškega radia izjavil, da je šlo dejansko za političen pro-

ces, s katerim se je hotelo škoditi vodstvu koroških Slovencev na ugledu. On da bo nadaljeval z bojem za pravice svoje narodnostne skupnosti.

Naložilo pa mu je sodišče globo za nedovoljeno posest revolverja. Ta prekršek je glavni tajnik NSKS priznal že v preiskavi.

Komunisti proti koroškim Slovencem

Komunistična stranka ima na Koroškem minimalno število pristašev, toda za sabo ima v okviru avstrijske partije mogočnega Sovjete in to ji daje določeno težo, čeprav v deželnem zboru nima nobenega zastopnika. Doslej je ta stranka nagovarjala predvsem koroške Slovence in jim obljubljala, da se bo zavzela za njih pravice, če ji dajo svoj glas. V svoje okrilje je res pritegnila skupino koroškoslovenskih študentov, ki občasno izdaja list »Kladivo«, to pa je bilo tudi vse.

Na zadnjih deželnih volitvah je računala, da ji bo uspelo pridobiti zastopnika v deželnem zboru s pomočjo slovenskih glasov, toda Slovenci so nastopili s samostojno listo. In čudno, prav proti tej se je usmerila propaganda te stranke, in ne proti nacionalističnim nemškim strankam. Kladivarji so gnali okrog govorico, da je slovenska lista »meščanska«, da »ruši enotnost demokratičnih sil« in še druge cvetke iz agitpropovskega besedišča.

Nedavno pa so koroški komunisti pokazali še druge barve. Njih deželno vodstvo je objavilo poziv slovenskim Koroščem, naj se sprijaznijo z zadnjim avstrijsko-manjšinsko zakonodajo, češ da imajo Slovenci po njenih določilih celo pred nekaterimi uradi možnost uporabe svojega materinega jezika. In partijski tajnik Arnulf Raimund je še poprej izjavljal, da so zadnji avstrijski manjšinski zakoni »sad boja demokratičnih in naprednih sil avstrijske družbe in nas samih (?)«.

Pričakovati bi bilo, da se bodo — ker so komunistične stranke pač mednarodne — levičarske organizacije oz. njih glasila drugod ali vsaj pri nas v zamejstvu ogradile pred stališči koroških in avstrijskih tovarišev. To se ni zgodilo, pa čeprav so se koroški komunisti javno pridružili stališčem nacionalističnih in neonacističnih koroških strank.

PSIHOLOŠKO-IDEOLOŠKO OZADJE NASILJA V DRUŽBI

Poraja pa se pri tem vprašanju, zakaj hočejo ti nemški teroristi zrušiti nek sistem, ki ga javnost na splošno smatra za pozitivnega in demokratičnega. Zanimiva je tudi ugotovitev, da izhajajo vsi ti politični teroristi iz dobro stoječih meščanskih družin, ne pa iz skromnega delavskega okolja. Ze njih učitelji Marx, Engels, Lenin, Trotzki in še mnogo drugih so pripadali imovitim slojem.

V mladosti so bili sedanji nemški teroristi celo nežni, nagnjeni k sanjarjenju in vdani svojim staršem. Ulrika Meinhoff je bila zelo priljudno dekle, Jan Karl Raspe vase zaprt človek, Christian Raspe neprestano tuhtajoč. Vsem pa je bilo lastno, da so zrasli pod vplivom gospodujoče matere, medtem ko je bil njih odnos do očeta zelo zgodaj zavrt, kajti oče se je izkazal ali kot slabotnejši ali diktator.

Tako že ni več naključje, da sta uradnika sinova Sonnenberg in Klar ustrelila višjega pravnika Bubacka, ki je predstavljal očetovsko avtoriteto države ali da je Susanne Albrecht ubila dobrega znanca svojega očeta bankirja Jürgena Ponta. Po mnenju nekaterih psihologov so zločini teh teroristov dejansko prikriti očetomori, revolucionarno-anarhistično prizorišče dobi značaj družinske drame, revolucionarji pa se razkrijejo kot ljudje, ki potrebujejo psihiatra.

Njih sovraštvo do družbe začne dobivati pošastne razsežnosti, ki s politiko nima nobene zveze več. To sovraštvo je tako peklensko, da ga je moč najti samo še pri docela izprijenih zločincih. Njihovo početje se razkrije kot »revolucija psihično motnih«, ko bi radi z revolucionarnim nasiljem obvladali svoje nevrotične konflikte, tlačene nagone in občutke manjvnosti. Vse, kar doživijo zaradi svoje nezrelosti, upornosti, prekinjenega študija in razočarane ljubezni krivijo očetovo vzgojo in družine, v katerih so rasi.

Ko popolnoma prekinejo s svojimi starši, jim pride ob študiju marksistično-leninističnih spisov olajšujoče spoznanje: »Nisem slab jaz, ampak družba. Kapitalizem in meščansko okolje sta me napravila slabega. Tudi moje starše je ta prokleti kapitalizem pokvaril in jih še kvari.«

Po svoje imajo prav. Po marksističnem nauku je razvoj družbe in posameznika nujno povezan z gospodarskimi razmerami, ki oblikujejo njegovo mišljenje in ravnanje. Svetovna zgodovina je v luči marksizma le veriga razrednega boja, država orodje meščanstva, da lažje izkorišča delavstvo, to pa si pomaga z revolucijo in pomete po njej s socialnimi razlikami.

S takšnim poenostavljanjem zgodovinskega dogajanja imata potem potlačeni bes in zadržana napadalnost vso pravico, da se sprostita in zneseta nad to »hudobno« družbo. Kdor se odloči za nasilni preobrat, postane po mnenju teroristov veliki osvoboditelj človeškega rodu. Tako terorizem postane neka vera v srečno prihodnost. Če je po Marxovih besedah vera opij za ljudstvo, je pa marksizem opij za politične teroriste.

Znano je Leninovo reklo: »Dajte nam skupino pravih revolucionarjev in vrgli bomo Rusijo s tečajev!« S partijo »novega tipa« je Lenin Rusijo tudi vrgel s tečajev. Umrl je za prežgodaj, da bi mogel videti, česa je zmožna taka partija, če jo dobi »pravi tip« v roke.

Bil je Lenin tisti, ki je Stalinu omogočil vzpon do totalne oblasti. Brez Lenina ne bi bilo Stalina, a tudi brez Stalina je možen stalinizem kot dosledni zaključek Leninovega nauka. Stalin in stalinizem bosta za vse revolucionarje in komuniste še dolgo preizkusni kamen in odprt račun.

Pri Stalinu je bil možen vsak zločin, pravi Milovan Djilas v knjigi »Pogovori s Stalinom« (1962). Niti enega ni, ki bi ga ne bil storil. Naj mu merimo s kakršnim koli merilom, upajmo, da bo za vse čase obdržal slavo, da je največji zločinec v zgodovini.

J. ZI.

VELIKA JE VERA NEVERNIH

O moji veri v Kristusa Jezusa me uči sv. Pavel, da je božji dar, ki je vernim podeljen zaradi zaslug Jezusa Kristusa. O tej veri bi moral reči z očetom iz evangelija: »Verujem, Gospod, a pomagaj mi neveri« (Mr 9). »Zavedam se, kako je ta moja vera še vedno šibka, polna dvomov, trenutkov negotovosti; kako rad bi z apostolom Tomažem vse že videl, se vsega dotikal, vse izkusil: večnost in njeno blaženost, pa tudi pekel in njegovo pogubljenje. Strašansko rad bi pokukal "onstran", kako je in kaj je. Pa mi zveni Jezusovo opozorilo istemu apostolu: Blagor tistim, ki niso videli in so verovali.«

Ob moji strani pa stojijo številni, ki trdijo, da ne verujejo. V kaj ne verujejo? Ne verujejo, da je po smrti še kaj. Torej tudi oni verujejo. Verujejo, pa še kako! Saj tudi nobeden izmed njih ni pokukal "onstran", da bi videl, če je še kaj. Vsi njih instrumenti se ustavijo kakor moji ob prehodu iz življenja v smrt. Nič dalje ne sežejo, četudi trdijo o sebi, da je njih prepričanje »znanstveni materializem«. Znanost jih spremlja do smrti kakor mene. Tudi zanje je zadnji »znanstvenik« zdravnik, ki »znanstveno« ugotovi smrt. Potem se začne vera, zanje kakor zame. Vera v večnost, v vstajenje in slavo, ali pa vera v »nič«. Toda zmeraj vera. Razlika je samo v tem, da jaz kot kristjan verujem, ker se zanesem na Kristusa, ki je edini prišel iz nebes in šel v nebesa, ki je edini mogel reči: »Kar vemo, govorimo in kar smo videli, spričujemo« (Jan 2). Oni pa verujejo, zaupajo ljudem, ki vedo toliko kot oni sami. Kristus bi rekel: Slepce slepcu zaupa.

Prav ob dejstvu, da oni kot »slepca« tako zaupajo »slepce«, občudujem njihovo vero. Veliko večja je kot moja.

Na Vse svete se bomo srečali ob grobovih rajnih, oni s svojo vero v »nič«, jaz s svojo vero v vstajenje mrtvih. Saj človeka brez vere ni. So le ljudje z upanjem in ljudje brez upanja. Mi, ki imamo upanje, molimo tudi za te verujoče brez upanja, naj tudi njim zasveti Kristus, upanje naše.

KRISTJAN

Namesto sodelovanja prepir

Kakor se je svoj čas vzdignila prava gospodarska vojna med Francijo in Italijo zaradi vina, tako se v preteklem poletju razveljavila prepira med članicami Evropske gospodarske skupnosti (EGS) — posebno med Nemčijo in Italijo — zaradi breskev in oljčnega olja.

BRESKVE IZ GRČIJE

V začetku poletja se je izredno povečal uvoz breskev iz Grčije v Zahodno Nemčijo. Istočasno so v Italiji in Franciji, ki sta članici EGS, breskve ostajale. Obe državi sta pridelali približno 1.590.000 ton tega sadeža, ki je ostal zaradi grške konkurence pri nesprejemljivo nizkih cenah. Do polovice julija je bilo uvoženih iz Grčije v Zah. Nemčijo že 48.000 ton breskev po izredno nizki ceni. Istočasno je EGS s svojim fondom za garancijo odjemala prestanke iz italijanskega in francoskega tržišča po najnižji garantirani ceni, ki še malo ne poplača naporov in pričakovanj sadjarjev.

Italijanski minister za kmetijstvo je poročal 16. julija pri evropski komisiji v Bruslju o težkem položaju, ki je zaradi tega nastal. Komisija je v zvezi s poštev pritožbo in Nemčija, kakor da bi se hotela ponorečevati iz svojih južnih partnerjev, je ustavila uvoz grških breskev za tri dni. Nemci so se z lahko izmazali iz klešč. Aktivni minister Ertl je pogruntal, da prepoved uvoza omenja sadje drugega in tretjega razreda. Zato so takoj potem začeli uvažati samo breske prvega razreda, in to si nemški potrošniki, opremljeni s težkimi markami, brez težave privoščijo. Tako je bil jug še enkrat opeharjen, Italija pa je bila kmalu potem s Kapplerjevim pobegom v tem poletju že drugič deležna nemškega posmeha.

OLJČNO OLJE

Podoben položaj opažamo tudi na področju oljčnega olja. Grčija, Španija in Portugalska, ki bodo po vsej verjetnosti kmalu stopile v EGS, na vsej črti izpodrivajo italijansko oljčno olje, ki preživlja zato kronično krizo. Tu pa je treba povedati, koliko je pri tem sama Italija kriva. Evropska gospodarska skupnost je dala že dosti finančnih sredstev za razvoj italijanskega jugs in tudi za izboljšanje pridelovanja oljk. Oljko naj bi zamenjali z drugimi pridelki na področjih, ki niso zanj najbolj primerna, drugod naj bi zamenjali zastarele sorte z novimi, ki so na trgu bolj zaželeni.

V resnici niso imele te denarne podpore pričakovanega učinka in prepogosto se je govorilo o stranskih poteh, po katerih so se izgubila, o mafiji, sleparijah itd. Poleg tega je Italija na slabem glasu tudi zaradi pogostih škandalov pri ponarejevanju oljčnega olja. Pred kratkim so v Spoletu aretirali trgovca za oljce, ki je prodajal semensko olje kot oljčno s pomočjo samih funkcionarjev, ki so v službi urada za zadržanje goljufij. To je bila v resnici čudna pot do goljufije, ker veliki industrijski obrati v svojih kemičnih kabinetih z lahko preštudirajo tako mešanico semenjskih olj, da se izkaže pri uradni analizi kot čisto oljčno. Potrebno bi bilo namreč popolnoma obnoviti razdelitev olj po kakovosti in modernizirati postopke pri iskanju ponaredb. Jasno je, da ima zato severna Evropa pri zapostavljanju juga vrsto povodov in opravičil, Italija pa se bo po vsej verjetnosti izmazala iz te kaše zadnji trenutek, ko bo že voda v grlu in kakor

se je to zgodilo v zgodovini že nešteto krat.

Polemike so še enkrat odprle dve veliki vprašanji v notranjosti EGS: Ali se obeta Združeni Evropi kaka bodočnost, če se njo pripravlja tako, kakor opažamo zadnja leta? Ali je možno doseči sožitje, ne da bi se korenito rešilo problemov kmetijstva?

SEBIČNOST POSAMEZNIH DRŽAV

Razširitev EGS od prvotnih pet članic na sedanjo deveterico ni prinesla nič boljših ravnotežij. V srcu »evropeistov« je tista razširitev pomenila nov korak k pravičnejši Združeni Evropi, v resnici je ostala EGS še vedno samo gospodarska in še kot taka v neprestanih konfliktih. Anglija si je celo s spretno diplomacijo ohranila vrsto privilegijev v trgovinskih izmenjavah z državami Commonweltha. Naj omenimo za primer, kako Anglija uvažuje maslo iz Nove Zelandije, na Danskem in Holandskem, ki sta članici skupnosti, pa se maslo kopiči v gore preostanka.

Vsaka država gleda za svojo čim večjo korist in se skuša na vse viže otresti vpijočih problemov v gospodarsko zaostalih predelih, posebno na jugu Evrope. Tako so nasplošno deležni večje zaščite mlečni izdelki, s katerimi je bogata severna Evropa, medtem ko so zapostavljeni sredozemski pridelki.

Italijanskemu jugu ni prinesla priključitev k EGS skorajda nobenega napredka. Napori za industrializacijo so večinoma pogoreli, kmetijstvo pa je ostalo v glavnem starinsko. Vedno bolj je očitno, da se bo na jugu industrija razvila samo, če se bo pred njo uveljavilo kmetijstvo. EGS v praksi to kmetijstvo neprestano zapostavlja, s posledico da je jug vedno revnejši in sever bogatejši. Z bodočo priključitvijo v EGS Grčije, Španije in Portugalske se bodo razlike še povečale. Če bo silil vsak naprej po poti svoje koristi, bo Združena Evropa v celoti zgrešila svoje cilje in zrušil se bo sam smisel njenega obstoja.

POMEBNOST DEZEL

Nekateri vidijo izhod iz te slepe ulice v nastanku Evropske skupnosti dežel (ne držav). V taki Evropi bi bilo omejeno razdeljeno na manjše enote, ki bi bile enovite v svojih družbeno-gospodarskih značilnostih. Glavni problemi vsake dežele bi se v tem primeru ne razredčili in utapljali v morju problemov sedanjih držav, ki beležijo na svojem ozemlju zelo različne pogoje, kakor na primer v Italiji med severom in jugom. V tem primeru bi važnost sedanjih državnih mej polagoma pojemala in morda nekoč — čudež bi bil za staro Evropo — izginila.

Pomislimo tudi, koliko ugodnosti bi prinesla deželna politika tistim področjem, kjer so naseljene narodne manjšine. Taka Evropa bi jim dala vsekakor občutek, da so bolj »na svojem«, reševanje problematike bi bilo tudi manj zapleteno. To misel so izrazili — in sicer kot edino rešitev za primerno zaščito manjšin — tudi nekateri predavatelji na letošnjem srečanju o manjšinah v Združeni Evropi, ki je bilo v začetku maja v Gorici.

Bralca naj ne moti, če sem od breskev preskočil k narodnim manjšinam. To naj nas samo spominja, da se odmev zapletenih in važnih kmetijskih vprašanj v EGS vsekakor odbija ob vso drugo problematiko, če že ne rečemo, da jo pogojuje.

D. Cotar

Pripravljane seje na tržaški škofiji

Prejšnji teden, in sicer 18. in 21. oktobra, sta bili na tržaški škofiji tretja in četrta seja pripravljalnega odbora za zborovanje tržaške Cerkve. Slovence je zastopala s. Gabrijela Koncilija. Glavni točki sta bili: zasnovanje glavnega naslova in obdelava podnaslovov.

Zadnjič sem že poročala, da se je tudi na drugem srečanju vrtela diskusija okoli istih vprašanj. Vendar je na tej seji prišlo do glasovanja in dokončnih odločitev. Glavni naslov naj bi se glasil: TRST: SOOČANJE KRISTJANOV. Podnaslov pa naj bi pojasnil pomen evangelizacije in človekovega napredka, kar je tudi namen zborovanja. Teme so sledeče:

1. kateheza, liturgija in zakramenti, 2. sodelavci v pastoralnem delu, 3. duhovniška služba, poklici, duhovnost, 4. pastoralne zahteve in vprašanja slovenske verske skupnosti, 5. ekumenizem, 6. družina kot prva skupnost, 7. šola in vzgojni problemi, 8. emarginacija, 9. problem delavskega stanu, 10. politična aktivnost kristjanov.

Na tej seji smo tudi razjasnili moreč problem, ki je nastal na drugem srečanju, in sicer: bomo, mi Slovenci, imeli sploh dostop do tega zborovanja. S. Gabrijela Koncilija je vsem prisotnim skušala orisati položaj slovenske Cerkve v Trstu in poučariti dejstvo, da se mora tudi italijanska krajevna Cerkev zanimati za manjšino. To ji je tudi uspelo. Dokončno, saj je bil skrajni čas, smo stopili Slovenci v četrto skupino, kot sem prej omenila.

V istem tednu, in sicer 21. oktobra, smo se zopet srečali na škofiji. V glavnem smo govorili, kako bi morale potekati komisije. Najprej smo obravnavali sestavo komisij in delo, ki ga bodo izvršile komisije v določenem času. Tu je g. Dušan Jakomin pripomnil, da bi morali vključiti v komisije tudi prebivalce devinsko-nabrežinske občine. S tem je mislil g. Jakomin, da bi dokončno rešili problem omenjene občine, ki ne spada pod tržaško škofijo, temveč pod goriško. Tržaška škofija bi morala namreč obsegti vse ozemlje, ki pripada Trstu. To bi bila ugodna rešitev, vendar je to še pereč problem, ki ga ni tako lahko rešiti.

Sejo smo nadaljevali z glasovanjem, ki je dokončno odločilo sestavo komisij. Komisije bodo namreč odprte vsem, ki bodo radi sodelovali.

Kaj pa delo komisije? Na to vprašanje nismo našli pravega in soglasnega odgovora, saj bo vse odvisno od odbora skupine. *Začetek komisij bo napovedal apostolski administrator msgr. Cocolin na prvo adventno nedeljo 27. novembra v stolnici sv. Justa. Istočasno bodo prinašali novice vsi časopisi in lepaki, ki bodo razobešeni po cerkvah.*

14. novembra se bodo sestali vsi slovenski in italijanski tržaški župniki, skupaj s škofom, da spoznajo, kakšne namene ima ta pripravljalni odbor. Seveda bodo vsi duhovniki že prej obveščeni o napovedanem začetku skupin.

Tudi tokrat se je seja zaključila pozno v noč. Vsi smo bili zadovoljni, saj smo končno dosegli cilj naše pripravljalne faze. Nadaljnje delo pa je v vaših rokah, oziroma v rokah aktivnih kristjanov. Upajmo, da se bodo razčistili vsi problemi, ki tlačijo našo in italijansko krajevno Cerkev.

Rosana Purger

Slovenci po svetu

Goršetova proslava v Svečah

V organizaciji prosvetnega društva »Kočna« je bila preteklo nedeljo 23. oktobra v Svečah na Koroškem proslava zaslužnega umetnika prof. Franceta Goršeta ob 80-letnici njegovega življenja, ki so se je iz Goriške udeležili tudi pevci zbora »Mirko Filej«, iz Ljubljane pa je prišel odgovorni urednik »Družine« dr. Ivan Merlak, kateri je tudi somaševal pri zahvalni maši v farni cerkvi v Svečah ob 9. uri.

Zbor »M. Filej« se je na poti najprej ustavil v Žabnicah in pel pri farni vs. maši ob 9. uri, ki je za slovensko govoreče vernike. Kosilo je bilo v gostilni Antonič v kraju Reka blizu St. Jakoba v Rožu. Gostilno pripravljamo vsem, ki hodijo na izlete na Koroško, saj bodo deležni slovenskega vzdušja in prijetne domačnosti.

Proslava v Svečah se je pričela ob 14.30 v dvorani pri Adamu. Odprl jo je domači pevski zbor »Kočna«, ki je pod vodstvom prof. Antona Feiniga zapel »Oj slavljenec današnji«, nakar je izrekel uvodne besede dr. Valentin Inzko, ki je tudi napovedoval posamezne točke sporeda. Za njim je zbor »Kočna« zapel še dve pesmi.

Nato so se razporedili razni govorniki. Slavnostni govor je imel prof. dr. Janko Zerzer iz Celovca. Sergij Pahor iz Trsta je

oralno delo prof. Goršeta na Tržaškem. Pozdrav goriških Slovencev je prinesla dr. Verena Koršič. Ona je tudi povezovala pesmi zbora »M. Filej«. Iz Kanade je poslal pozdravno pismo ing. Vojko Bratina.

Po teh govorih je zbor »Mirko Filej« pod vodstvom Zdravka Klanjščka zapel 14 pesmi v dveh delih. Pred zadnjo pesmijo se je slavljenec prof. Gorše vsem, ki so proslavo pripravili, na njej sodelovali ali se je udeležili zahvalil v duhovnih in živahnih besedah.

V istem prostoru je bila nato pogostitev, na katero je vse sodelujoče povabil sam umetnik. Dobre volje je bilo na pretek in vsi so odhajali z občutki zadovoljstva, saj so doživeli res pristrčno srečanje tako z jubilatantom kot z rojaki, ki so prišli od vsepovsod. - V. P.

UTRIP CERKVE

● S slovesnostjo v zadrski stolnici, se je 16. oktobra končalo jesensko zborovanje jugoslovanskih škofov, ki je trajalo teden dni. Izrazili so svojo zaskrbljenost, ker si je hrvaško teološko društvo »Krščanska sadašnjost«, ki je bilo do sedaj cerkvena ustanova, brez posvetovanja s škofi nadelo javnopraven značaj. Škofje želijo, da se zaenkrat število članov ne poveča.

● Na škofovski sinodi v Rimu je škof Pedro Gonçalves iz Mozambika poročal o načrtni ateizaciji njegove dežele. Tam je mladim do 18. leta prepovedano udeleževati se verske dejavnosti. Prepovedano je tudi krščevati otroke. Tudi madžarski škofje so dejali, da se kljub raznim blagoljubnim izjavam vladajočih krogov ateizacija dežele, posebno pa mladih, nadaljuje.

● Podpredsednik gibanja katoliških mož v Emsu (Avstrija) dr. Hamschmidt je ob nekem zasedanju izjavil: »Ni Cerkev tista, ki naj dela politiko, ampak mi katoliški možje smo dolžni, da svoje politično prepričanje prenesemo v življenje. Če bodo katoličani prepustili politiko nasprotnikom Cerkve, potem naj se ne čudijo, da bodo tudi sadovi temu primerni.«

OD TEDNA DO TEDNA

■ Veleposlanik Jugoslavije v Rimu Berisav Jović je obiskal od potresa prizadete kraje v videmski pokrajini ter ostal na terenu dva dni. Prvi dan se je sestel z videmskim prefektom ter si ogledal obnovitvena dela v Gemoni in Osoppu, drugi dan pa je bil v Bardu, St. Lenartu in v Cedadu, kjer se je sestel s predstavnikih beneških Slovencev.

■ Blizu Padove je strmoglavil vojaški helikopter, pri čemer je našlo smrt vseh pet mož posadke. Letalo se je dvignilo v Vicenzi in je bilo namenjeno v Pescara. Ob padcu je eksplodiralo, tako da je vsa posadka zgorela.

■ Po končanem državnem obisku na Portugalskem se je Tito ustavil za dva dni še v Alžiriji. Ob povratku na surčinsko letališče v Beogradu je znova vzbujalo pozornost dejstvo, da pri sprejemu ni bilo njegove žene Jovanke.

■ Blizu Bratislave na Slovaškem se je v letalski nesreči smrtno ponesrečila 54-letna Vjera Husak, druga žena predsednika češkoslovaške republike Husaka. Bila je član uredskega odbora slovaškega tednika »Nove Slovo«. Med sožalji, ki jih je Husak prejel, je bilo tudi Titovo. Zanimivo je, da je to pot v sožalju omenjena tudi Titova žena Jovanka. Tito bi ženo rad rehabilitiral, partijsko vodstvo pa temu nasprotuje. Prav tako je Tito izrazil skupaj z Jovanko sožalje zairskemu državnemu poglavarju Mobutuju ob smrti žene, ki je umrla v neki švicarski bolnišnici.

■ V več evropskih državah, tako v Italiji, Franciji, Nizozemski in Grčiji so bile zadnje dni demonstracije skrajne levice, v mnogih mestih pa so z bombami napadli zahodnonemška poslovna in druga predstavništva ter avtomobile in avtobuse z zahodnonemško registracijo. Demonstracije naj bi bile odgovor na smrt treh pripadnikov skupine Baader-Meinhoff v zaporu v Stammheimu.

■ Eno leto pred iztekom parlamentarne dobe je predsednik grške republike Tsatsos razpustil poslansko zbornico in razpisal nove volitve, ki bodo letos 20. novembra. Predčasni razpust parlamenta je zahteval sam ministrski predsednik Karamanlis, čeprav razpolaga z absolutno večino. Dejal je, da so v obravnavi važna vprašanja kot Ciper, vstop Grčije v EGS ter urejanje odnosov med Grčijo in NATO, kar bo zahtevalo celo zakonodajno dobo štirih let.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

† Viktor Kogoj

V težkih letih gospodarske krize pod Italijo so naši ljudje s hribov iskali službe kjer koli. Tako se je Viktor Kogoj iz Knežkih Ravnih odločil, da pojde h karabinerjem. Po naravi ni bil vojak, preveč dobrega srca je bil, toda v številni družini ni bilo kruha za vse. Zaradi tega se je odločil za poklic orožnika in odšel po svetu. V vojaški službi je preromal pol Italije, bil med vojno v Afriki in si tam pokvaril zdravje. Zato so ga že med vojno premestili na celino. Zadnja služba je bila v Polesine ob ustju Pada. Tu je dočkal upokojitev.

Ceprav orožnik italijanske države, ni nikdar pozabil, da ga je rodila verna tolminska slovenska mati. Ostal je zvest očetninu izročilu. Zato si je izbral za ženo dekle Marijo iz Prapetna, se z njo poročil in imel tri sinove. V družini so zmeraj govorili slovensko. Ko je z družino še bival v Polesine, je za otroke naročil »Pastirčka«, bil naročen na »Slovenskega Primorca« in knjige Goriške Mohorjeve družbe. Ob vstopu v pokoj mu ni bila težka odločitev, kam naj gre. V Gorici si je kupil skromno hišo in se z družino ustavil pri nas. Otroci so vsi znali slovensko, zato so se takoj vpisali v slovenske šole.

Viktor Kogoj ni bil samo zaveden Slovenec, ostal je tudi veren mož. V njegovi hiši se je molil rožni venec. Ko ga je pred sedmimi leti zadela delna kap, da ni mogel govoriti, je ohranil še zmeraj zmognost moliti zdravamarijo. Vsa ostala govorica mu je bila odvzeta, ostala mu je zdravamarija.

Dokler je bil zdrav, je Viktor Kogoj bil med najbolj zvestimi romarji na vse božje poti. Bil je v Lurdu leta 1958, bil na ekumenem romanju po južni Jugoslaviji, zadnjič je bil v Lurdu leta 1970. Kmalu nato ga je kap privezala na stol. Ob skrbni negi žene Marije in sinov je lažje prenašal svojo dolgo bolezen.

V soboto 22. oktobra mu je nenadoma odpovedalo srce. Pogrebna maša je bila pri Sv. Ivanu, kjer so se od njega poslovili slovenski verniki in njegovi stanovski tovariši karabinerji. Zato so bili obredi v obeh jezikih. Sedaj počiva naš Viktor na goriškem pokopališču in se ozira k Mariji na Sv. gori, kamor je še letos na voziku zadnjič poromal. Učakal je 73 let. Zeni Mariji, sinovom, snahama in vnukom naše sožalje.

Gabrje

Se lani je Marija Vižintin, po domače Tomaževa za svečnico kljub poledeneli cesti prišla čila in gabrsko cerkev, da se zahvali Bogu za 90 let življenja. Letos pa je doživela težko preizkušnjo. Odrezali so ji nogo pod kolonom. Zdelo se je, da je tudi to operacijo srečno prestala. Pa je prišla možganska kap in na njenih posledicah je v ponedeljek 24. oktobra umrla v goriški bolnišnici. Naslednji dan se je pridružila na gabrskem pokopališču možu Tomažu ter sinovoma Jožetu in Antonu, ki so že v večnosti.

Marija Vižintin je bila doma iz Dola. Poročila se je leta 1907 s Tomažem Floreninom iz Gabrij ter imela v zakonu deset otrok: štiri hčere in šest sinov. Njena odlika je bila globoka vera, ki je vodila vso njeno življenjsko pot, v kateri ni manjkalo težav in preizkušenj. Njen sin Jožef je nato z ženo Olgo Semolič postavil znano gostilno »Pri Tomažu« ob Tržaški cesti. Tudi večina sinov in hčera je ostala v njeni bližini v Gabrjah, kjer so si ustvarili dom in družino. To je bilo pokojni Mariji v veliko veselje, da je bila obdana od otrok in vnukov, zlasti ki je izgubila dragega moža.

Zadnja leta je preživljala v družini svoje hčerke Lojzke. Dokler je mogla, je vedno prihajala k božji službi in istočasno prejemala sv. obhajilo. Cenila je Cerkev in njene služabnike ter bila vesela njihovih obiskov. Vsi, ki so jo poznali, jo bodo pogrešali, najbolj seveda njeni vojci. Njim izrekamo ob bridki izgubi iskreno sožalje, obenem pa smo prepričani, da ji bo Bog za njena dobra dela bogat plačnik. - jk

Začetek gledališke sezone v Gorici

Stalno slovensko gledališče v Trstu je odprlo v četrtek 20. oktobra letošnjo gledališko sezono v Gorici s predstavitvijo drame Otona Župančiča »Veronika Deseniška«. Gledališče je delo izbralo in uprizorilo tudi zato, da bi se spomnilo stoletnice Župančičevega rojstva.

Veroniko Deseniško je Župančič spisal leta 1924, ko je precej prevajal Shakespeareova dela, kar se tudi pozna v njeni vsebini in dramaturški zgradbi. Snov drame je zgodovinski dogajanje, ki je polno političnih, zasebnih in ljubezenskih strasti. Stojita si nasproti dva svetova: subjektivni in objektivni. Prvi, svet Friderika predvsem pa Veronike, ki je poln lepote, čustva, strasti in velike ljubezni je zelo podoben veliki ljubezni Shakespearovih ljubimcev Romea in Julije. Drugi svet pa predstavlja Herman Celjski, ki je objektivni svet moči, oblasti in politike. Župančič je s Hermanom sledil meščanskemu narodnemu zgodovinsko, ki je videlo v Celjskih grofih prednike jugoslovanske državne ideje. Bistven problem tragedije pa je neogiben konflikt med tema dvema nasprotnojučima si svetovoma in sicer sreča, želja po pristni ljubezni in pa rodovinska dolžnost, oblast. Konflikt med dvema svetovoma se Župančiču ni povsem posrečil, saj je tudi zveza med dejanji šibka. Zato pa se vrednote drame kažejo predvsem v lirskih in simboličnih prizorih. Ker je v dramati precej simboličnih sestavin, je drama nekoliko težje uprizorljiva, vendar je doživela od svoje krstne uprizoritve od leta 1924 že vrsto drugih.

Goriški gledalci in abonenti, še posebno tisti, ki že več let spremljajo dejavnost SSG, so nestrpno čakali na to prvo predstavo v letošnji sezoni. Po avantgardnih in večkrat vsebinsko praznih igrah zadnjih let smo si lahko spet ogledali v izvedbi tega gledališča znano klasično slovensko delo. Po raznih kritikah in splošnem nezadovoljstvu zaradi izbire iger menim, da je bilo občinstvo zadovoljno s četrtkovo predstavo. Delo je režiral Jože Babič, ki je, kot sam pravi, hotel oživeti in postaviti v pravilne odnose bogate karakterizacije, ki so v Župančičevem besedilu. Mislim, da je v glavnem temu ostal zvest, saj je bila predstava naspošno dobro izpeljana.

V glavni vlogi je nastopala Miranda Caharija. Njena Veronika je bila najbolj doživeta v Desenicah in v dialogu z groficom Jelisavo v Krškem. V prvem prizoru je zablestela v mladostnem zanosu, v pričakovanju lepih doživetij v življenju. Manj prepričljiva je bila v zadnjem prizoru, ko umira v zaporu. Caharijeva Veronika je preveč živahna in živa, v njej je še preveč življenjske moči, da bi lahko kmalu za tem tragično umrla, kot sveča, ki dogoreva.

Friderika II. je posebej mladi igralec Aleš Valič, ki je letos prvič stalni igralec pri SSG v Trstu. Njegov Friderik je bil še precej prepričljiv, vendar se Valiču pozna, da ni še povsem uigran. To se še posebno opazi v mimiki. Lidija Kozlovičeva je odigrala vlogo Jelisave. Včasih je Kozlovičeva, ki je sicer zelo dobra igralka, preveč pretiravala z Jelisavino boleščjo. Mestoma je izgledala, da imamo pred seboj histerično žensko, ki je popolnoma predana mamilom. Mislim, da je bila Župančičeva Jelisava ženska, ki ni več verjela v življenje, od nje ni pričakovala nič več, kajti videla je, da je mož ne ljubi več in s tem so se podrla vsa njena upanja in mladostne sanje. Ni imela več vere v ljubezen. Popolnoma se je predala usodi in hitela v smrt sama s svojo bridkostjo.

Joško Lukeš je bil v vlogi Hermana II. Celjskega močan in samozavesten človek, ki ga nekoliko pretrese le sinova smrt, vendar pa se takoj spet prikaže v svoji neizprososti, ko gre za čast in za rodovinske dolžnosti. Mora doseči svoj načrt

in namen, pa čeprav mora zaradi tega morda, lepa Veronika v tako bridko smrt.

Vsi ostali igralci, ki so nastopali v dramati, so svoje vloge dobro podali. Še posebno je občuteno odigrala vlogo Side Mira Sardoč, ki se je lepo vsklajevala z idiličnim deseniškim življenjem. Prav tako Silvij Kobal, ki je nastopal v vlogi deseniškega gospoda. Rado Nakrst je zelo dobro karakteriziral svojega Bonaventuro, ki prodaja leke, pa se zaradi tega ne čuti krivega, on samo pomaga ljudem, da v lepih sanjah zaspijo in »na angelskih perotih« odidejo na oni svet brez kakih bolečin.

Pri vseh igralcih pa je tekst, vsaj pri četrtkovi večerni predstavi nekoliko šepal. Besedilo ni teklo kot bi moralo.

Scena, ki si jo je zamislil Vladimir Rijavec, se je dobro vsklajala s celotno predstavo. Menjava zastorjev med prizori je bila res posrečena. Glasba Mojmir Sepeta pa se mi je zdela mestoma nekoliko prehrupna. Lepi kostumi Mije Jarčeve so popestrili predstavo.

Upajmo, da ni bila predstava drame Veronika Deseniška osamljen primer dobre igre v letošnji sezoni in da si bo gledališče z dobrimi predstavami spet osvojilo gledalce, ki jih je po nemarnem izgubilo v prejšnjih letih zaradi izbire nepriemernih iger.

iša

Goriško gostovanje v Karlovcu

Za doberdobski pevski zbor »Hrast«, ki ga vodi Karlo Lavrenčič, je bil sobotni nastop v Karlovcu pravo zmagovalje. Po skrbni večmesečni pripravi je končno prišla težko pričakovana sobota 22. oktobra, ko so se odpeljali proti Karlovcu. Za Višnjo goro, kjer so imeli skupno kosilo, se je vreme zjasnilo in valovita Bela krajina je zažarela v jesenski lepoti. Pred Zorindomom v Karlovcu so že čakali predstavniki društva »Triglav«, ki so doberdobske pevce in njihovega dirigenta toplo sprejeli.

Koncert je bil napovedan za 20. uro. Ko je zavalovila po občirni dvorani prva pesem »Zvezda mila je migljala«, je občinstvo tako prevzela, da so ji zaslanjani pri sluhli. Kot bi zasumeli slovenski gozdovi, zacvetela polja in rože, zažarela ljubezen mladih src, vse je izvenlo kot najlepši slovenski šopek, prinesen v dar dragim hrvaškim bratom. Z Gallusovo »Ecce quomodo moritur justus« so se doberdobski pevci oddolžili spominu umrlega predsednika društva »Triglav« Adija Grudna, ki je prvi navezal stike z njemu rodno Primorsko.

Doberdobski pevci so nastopili v dveh delih in zapeli 15 pesmi. Navdušenje občinstva je raslo od pesmi do pesmi, stik med izvajalci in poslušalci je bil tako spontan in prisrčen, da so razdalje izgubile in so se res vsi čutili kot bratje med seboj. To sta v začetku poudarila tudi oba predsednika inž. Drago Mužar za karloško društvo »Triglav« in dr. Kazimir Humar za goriško Zvezo slov. katol. prosvete.

Za izredno lepo pesniško povezavo je poskrbela višješolka Rut Lapanja, vnukinja tajnika društva »Triglav«, ki je na koncu nagradila pevce s šopkom rdečih nageljnov. Franka Ferletič iz Doberdoba pa se je v imenu vseh zahvalila za prisrčni sprejem in izrazila željo, da bi se taka kulturna srečanja še ponovila.

Drugi del koncerta je občinstvo zbudil iz zasanjanosti s poskočnimi vižami, ki so jih ob spremljavi elektronskih glasbil izvajali člani ansambla Lojzeta Hledeta iz Steverjana. Tudi oni so želi veliko aplavzov.

Sobotni koncert je pustil med Karlovčani najlepši vtis, saj so še drugo jutro ob slovesu na trgu pripovedovali »o div-

VINKO BELIČIČ

Po sonce v prsih (5)

Dnevnik z ekumenskega potovanja po Italiji

30. avgusta

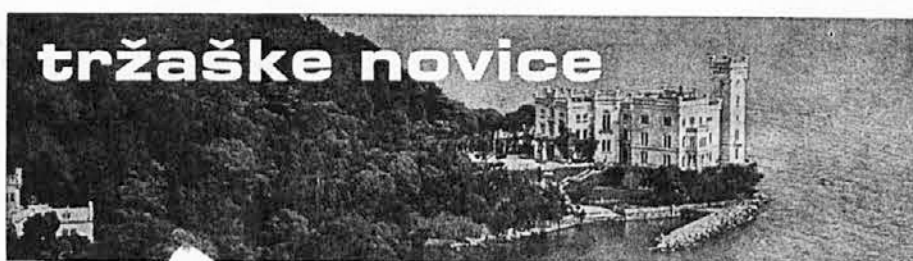
Vsako jutro je moj prvi uspeh zaprtje torbe. Danes je bil skoraj čudež, ko so se morali čevlji zadovoljiti s prostorom natičak. Potem po se je v srcu — gotovo ne samo mojem — rodila tih misel, kako čudovito bi bilo prebiti nekaj dni v svežini in skritosti tega vrta in te vile grotta-ferratske, ob bazenu z modrino, kot je še nisem videl. Brati, razmišljati, si kaj zapisati...

V opatiji spet vzhodna liturgija: danes

le 40 minut dolga, pač delavniška, in v italijanski. Vedno bolj mi postaja domača, vedno globlja. Zaželim si samote in kot iz domotožja kupim »Il Giornale nuovo«. V parku upokojevcev in otrok preberem naslove o valu neurij, zračnih vrtnic, nalivov in poplav v severni Italiji.

Oblači se, ne mučita nas svetloba in vročina, ko se peljemo po Tiburtini in potem po Salariji. Velike kmetije, skrbno obdelana zemlja, Rim puščamo na levi, prvič prekoramo Tiber.

Isto občudujoče mnenje o liturgiji sv. Janeza Krizostoma ko jaz ima še nekdo drug. V mislih mu pritrjujem, ko govori: »Preseneča češčenje svete Trojice, zlasti Svetega Duha, in Kristusa, Matere božje in svetnikov; in nazadnje klic nas grešnikov: Gospod, usmili se! Pogrešam pa sodobne probleme. Nova zahodna maša ni gorka: ni delo svetnikov, ampak teologov.«

tržaške novice

Koncertni abonma Glasbene Matice - Trst

V koncertni sezoni 1977-78 je pripravila Glasbena Matica - Trst devet abonmajskih koncertov, ki se bodo razvrstili od 29. oktobra 1977 do 21. aprila 1978. Vsi bodo v Kulturnem domu v Trstu, vedno ob 20.30.

Prvi je na sporedu to soboto. Nastopi Mladinski zbor iz Maribora. 9. novembra nastopita Igor Ozim (violina) in Marjan Lipovšek (klavir). Izvajala bosta dela Mozarta, Beethovna, Petriča in Bartoka. 2. decembra bo koncert študentskega okteta APZ »Tone Tomšič« iz Ljubljane, 20. decembra pa se bo tržaškemu občinstvu predstavil simfonični orkester RTV Ljubljana. 14. januarja pride v Kulturni dom orkester »I Filarmonici« iz Bologne. 14. februarja nastopi mladinski duo Dekleva. Najbolj bo gotovo tržaško občinstvo pritegnil 14. marca nastop ljubljanske Opere s Smetanovo opero »Prodana nevesta«. 18. marca bo orkester Glasbene Matice - Trst izvedel jubilejni koncert ob 25-letnici orkestra. Glasbeno sezono bo zaključil 21. aprila 1978 pevski zbor »Joža Vlahovič« iz Zagreba.

Cene abonmajev: parter redni 15.000 lir; parter znižani 12.000; balkon redni 10.000; balkon znižani 8.000; mladinski in invalidski parter 8.000, balkon pa 4.000 lir. Vpis in dvig abonmajev v pisarni Glasbene Matice, ul. R. Manna, tel. 418605 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

Skavtsko delovanje v polnem teku

Z obnovitvijo šolskega življenja in sploh društvenih dejavnosti v letošnji jeseni se je obnovilo tudi delovanje številnih skupin tržaških skavtinj in skavtov.

Pomembna novost je bil seminar za vse starejše člane in članice v soboto in nedeljo 1. in 2. oktobra na Opčinah. Znano je, da se fantovska in dekliška organizacija v Trstu postopoma združujeta. Ze v lanskem delovnem letu so bile številne dejavnosti skupne, prav tako trije poletni tabori. Za vsako vejo organizacije, tj. za vsako skupnost voditeljev skupin iste stopnje (volčiči-veverice, izvidniki-vodnice ter roverji-poptence) je delovalo skupno vodstvo, ta tri vodstva vej pa je povezovalo skupno pokrajinsko vodstvo.

Ob začetku tega delovnega leta pa se je pokazalo, da je potreben temeljit razgovor tudi o načelnih in metodoloških vprašanjih, saj je imela vsaka organizacija svoje navade in v letih utrjeno lastno gledanje. Na skupni poti pa mora vladati enotnost pri temeljnih vprašanjih.

Izkazalo se je, da so temeljne odločitve vsem skupne, kljub temu je seminar prinesel novega navdušenja in koristno poglavitje. Udeleženci so razpravljali o petih referatih: skavtizem in vera, služba bližnjemu, koedukacija, narodna zavest in delovanje starejših v organizaciji. Ob koncu so zbrali tudi konkretne predloge za delovanje med letom, in sicer za tako delovanje, ki bi privedlo obravnavana vprašanja in sprejete sklepe v življenje.

Te predloge so zdaj vodstva vej uredila in sprejela v svoj program, ki se že začneja izvajati. - ij

Osma »Mladika«

Posvečena je pretežno zadnjemu srečanju v Dragi. Sledi novela v spomin dr. A. Zorca. Nato spominski članek o politiku Kreku. Martin Jevnikar nam tokrat zmed zdomskega tiska predstavi mesečnik »Naša luč« za slovenske ljudi po zahodni Evropi. Marija Besednjak poroča o »Mini-Dragi«, srečanju, ki vsako leto sledi tradicionalni »Dragi«. Med zamejsko literaturo sta nam tokrat predstavljena pesnik Miroslav Košuta in pesnica Milena Merlak. Od naše stare kmečke kulturne dediščine je zani-

Dr. Angel Kosmač izročja spominsko knjigo albanskemu škofu iz Lungra

Ko se peljemo ob vijugah Tibere, ob travnikih z ovčjimi čredami, se iste teme lotita še dva duhovnika. Jaz zase pa vem: pokoncilski mašni obred sprejemam iz pokorščine, zakaj srca mi nekako ne nasičuje. Čemu tak odpor proti zavzemanju škofa Lefebvra za stari obred (o latinščini ne govorim)... ko se vzhodnega nihče ne upa dotakniti?

Enajsta ura: bližamo se Orvietu, »mestu sv. Rešnjega telesa«, in poslušamo izreke modrih mož — filozofov, pesnikov, svetnikov — ki nam jih vodja razglaša po mikrofonu. Kakšni naslovi za naloge (nekdanjih) maturantov!

Točno opoldne prispemo na prostrani trg in občudujemo krasno pročelje orvietske stolnice. V cerkvi nas prevzamejo slikarske mojstrovine Luca Signorellija, človek se kar ne more odtrgati od bogastva misli in umetniške lepote. Signorellija bom

moral še enkrat v miru preštudirati doma. Odlično se počutimo v mračnem in hladnem prostoru ob orvietu classicu (0,72 l / 12,5°). Vsako vino moraš piti na tleh, v podnebnju in zraku, ki so ga rodili. Samo tam začutiš pravo aromo in doživiš pravi učinek.

Po sklepu večine se bomo odpeljali dalje šele ob štirih. Pod oblačnim nebom, ko iz soparice tupatam porosi, potni pohajamo po ulicah. Ogledamo si Pozzo S. Patrizio iz 16. stoletja, ki vodi vanj 247 stopnic. Vodnjak je bil rezerva za raznotere stiske v časih Papeške države.

Pulman dobi ob vnovžju Orvietu 235 litrov goriva in nas z novo močjo pelje skozi dosti pusto in prazno pokrajino, ko le kje kak konj maha z repom. Ljudstvo na zadnjih sedežih dremlje, kakšen potarna nad vročino, moje oči pa božajo koruzo, ovce, sončnice, sirk, trto, rdeče in žolte jabolč-

mir opis kozolca in stoga.

Obširni so opisi »drobcev« iz manjšinskega sveta. Na vsak način ne gre za drobce, ampak prej za predstavitev dogodkov, konferenc in študij s področja narodnostnih skupnosti. Lev Detela poroča o prevodih iz »balkanskih« književnosti v nemščino. Ob koncu nekaj Čukovih domislic. Zanimiva so tudi pisma, v katerih se sicer najde kaka trda slovnična napaka kot npr. pomanjkanje četa za sklon (ni pa to oviralo »Primorski dnevnik«).

Številko poživljajo fotografije z »Drage«. Na naslovni strani je slika pomožnega škofa dr. Lojzeta Ambrožiča, predavatelja na letošnjem srečanju.

Ponatisjen je grški slovar

V ponatisu je v Trstu izšel Doklerjev slovar grškega jezika. Ponatis je oskrbela deželna šolska komisija za izdajanje učbenikov za slovenske šole. Izšel je v omejeni nakladi tisoč izvodov. Stane 8.500 lir. Dobi se samo na slovenski enotni srednji šoli pri Sv. Jakobu v Trstu, ul. Frausin. Tam ga lako dvignejo šole in tudi privatniki. V knjigarnah ni naprodaj.

Doklerjev slovar grškega jezika je do sedaj edini grško-slovenski slovar. Pripravil ga je prof. Dokler za poučevanje grščine na Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano, založil pa ga je škof Jeglič. Na gimnazijah v Sloveniji so ga povsod rabili, ker je dober slovar, zelo primeren za dijake na licejih. V zalogi so ga imeli še precej, toda med zadnjo vojno so Nemci vse izvode požgali. Po zadnji vojni so pa srednje šole v Sloveniji reformirali in odpravili pouk grščine. Zaradi tega ni bilo misliti, da bi kdo grški slovar ponatisnil.

Na naših licejih v Italiji so bili v veliki stiski, ker Doklerjevega slovarja ni bilo nikjer najti. Sedaj je ta stiska odpravljena. Po zaslugi šolskega ministrstva, ki je slovar založilo, si ga sedaj lahko vsak dijak oskrbi po zelo primerni ceni. Saj različni italijanski slovarji stanejo vsaj 25.000 lir.

Ena najstarejših misijonark, uršulinka s. Ksaverija Pirce se je po krajšem oddihu v domovini spet vrnila na Tajsiko. Komaj je stopila iz letala, je doživela srčni napad. V katoliški bolnišnici jo je večkrat obiskal papeški nuncij msgr. Moretti, ki je po materi Slovenec. Nadškof Moretti zastopa Vatikan na Tajske, v Maleziji, v Singapuru in Laosu.

Šport

Mladinska prvenstva v odbojki

Prejšnjo soboto se je začelo pokrajinsko mladinsko prvenstvo v moški in ženski odbojki. Edina ekipa iz mesta Gorice, ki nastopa v teh prvenstvih je slovensko moštvo Olympije, ki si prav s tem delovanjem v mladinskih sekcijah zagotavlja bodočnost na športnem področju.

Moška mladinska ekipa je nastopila v Mariano del Friuli in izbojevala prvi dve prvenstveni točki proti tamkajšnji ekipi Intrepida. Zmagala je s čistim 3:0.

Prvi set se je zaključil s premočno zmago Olympije. Slovenski odbojkarji so z lepimi kombinacijami ob mreži in dobrim blokiranjem onemogočili in zmedli nasprotnikovo igro. Vse je kazalo, da bo Intrepida lahek plen Olympijcev, toda v nadaljnjih setih so naši nekoliko popustili, domačini pa so hoteli z zagrizeno igro iztrgati vsaj set. To bi jim tudi uspelo, ako bi znali v tretjem setu izkoristiti prednost, ko so že vodili s 14:10. V teh odločilnih trenutkih so slovenski odbojkarji z umirjeno in pazljivo igro nadoknadili zamujeno in prepričljivo zmagali. Posamezni seti: 3:15, 15:17, 14:16.

***

Tudi ženska ekipa je slavila ob prvi prvenstveni tekmi. Na domačem igrišču je s tesnim in zaslužnim izidom (3:2) odpravila ekipo Acli iz Ronk.

njake.

Nekje na levi je Siena, na desni Arezzo, prihajamo v Valdarno, pred nami ko kak Matajur raste Pratulungo (1592 m) pod nevihtnimi oblaki, gremo čez kalni Arno. Vrstijo se desetke rožnega venca, molitve, pesmi, lavretanske litanije... mi pa skozi bogato in slikovito Toskano: oljke, San Miniato na desni, mimo Florence. Vprašujem se, koliko je pri Bogu zaslužna taka nujno raztresena pobožnost, saj z očmi kar pijemo nove kraje pred sabo, na desni, na levi. Bilo bi bolj prav, ko bi kdo kaj povedal o njih, vsaj o Florenci.

V Pratu, na cilju sedmega dne, po dolgem iskanju — kot pač v vsakem kraju — že v temi končno najdemo svoj hotel. Na Opčinah bom moral biti še dalje ustrežljiv tujcem!

(Konec prihodnjič)

Pet let slovenske duhovnije v Gorici

Letos za praznik Kristusa Kralja bo poteklo pet let, odkar je bila ustanovljena naša slovenska duhovnija v Gorici. Da proslavimo ta jubilej, bomo posvetili vso duhovnijo Jezusovemu Srcu in sicer v nedeljo 13. novembra ob 4^h popoldne v goriški stolnici. Da se na ta dan pripravimo, bomo imeli tridnevno, ki jo bo vodil pater jezuit iz Ljubljane kot za ljudski misijon pred tremi leti. Goriški Slovenci so lepo vabljeni, da bomo skupno proslavili to peto obletnico življenja našega dušnopastirskega dela. Ob tej priložnosti bo izšla tudi posebna številka farnega »Vestnika«.

Prvi koncert letošnje glasbene sezone v Gorici

Mladinski zbor iz Maribora je goriškemu občinstvu že znan, saj je prav z njegovim koncertom začela v Verdijevem gledališču prva koncertna sezona, ki jo skupno prirejajo Glasbena Matica, Zveza slovenske katoliške prosvete in Slovenska prosvetna zveza. Zbor, ki ga vodi prof. Branko Rajster, je v svojem večletnem delovanju imel že veliko umetniških uspehov doma in na tujem. Med drugim je pred leti z uspehom nastopil na mednarodnem pevskem tekmovanju v Arezzu, kasneje pa še po drugih evropskih državah.

Program prvega koncerta letošnje sezone je zelo pester in zanimiv. Mariborski

dišče na rekurz podjetja Valdadige, ki je zahtevalo ukinitve županove odredbe o prepovedi kopanja glin na ravnini Prevala. Nadalje je občinski svet tudi pooblastil občinsko upravo, da vložijo rekurz na komisijo za krajevne finance v Rimu o ureditvi stopnje staleža nekaterih svojih uslužbencev.

Svet je nato prešel na obravnavo občinskega proračuna za leto 1978 in s tem v zvezi je bila imenovana komisija predstavnikov večine in manjšine, da proračun pobliže preuči. Pri tem moramo poudariti, da je ta odločitev vzor demokratičnosti naše občinske uprave, da skupno s predstavniki manjšine sestavlja tako važen dokument, na katerem sloni vse delovanje občinske uprave za celo leto, in da je to edinstven primer za naše slovenske občine. Upamo, da bodo temu zgledu sledile še druge občine. Predstavnik manjšine v občinskem svetu Komic se je županu za to odločitev primerno zahvalil.

Nakazan denar za šolski avtobus. Deželno odborništvu za prevoze Furlanije-Juljske krajine je sporočilo števerjanski občinski upravi, da je dodelilo vsoto 17 milijonov 400.000 lir za nakup šolskega avtobusa, ki ga je nabavila naša občina lanske leto. S to vsoto je občina plačala še ostali dolg za nabavo tega vozila. Vsekakor lep uspeh naše uprave, ki nenehno išče sredstva pri deželi in državi, da s tem denarjem ustreza potrebam naših občanov, saj na lastne dohodke ne more računati. In

V nedeljo 30. oktobra ob 16. uri bo v Katoliškem domu v Gorici

PRIREDITEV V KORIST MISIJONOV

Na sporedu je mladinska igra
»MAČEHA IN PASTORKA«
ter na dobitkih bogat srečolov.

pevci bodo predstavili dela domačih in tujih skladateljev. Med drugimi bodo na sporedu dela Brittena, Ebena, Tomca, Sivica, Mozarta in drugih. Prepričani smo, da se bodo goriški ljubitelji glasbe, posebej zborovskega petja, in polnem številu udeležili tega koncertnega večera, ki je obenem tudi prvi slovenski nastop v novem goriškem Avditoriju.

Protesti ob zavrnitvi slovenskega šolskega okraja

Upravni odbor knjižne zadruga »Incontro-Srečanje«, zbran na seji 19. oktobra 1977 protestira proti deželnemu predlogu o razdelitvi šolskih okrajev in proti ministrski potrditvi, ki sploh ni upoštevala volje slovenske manjšine za ustanovitev samostojnega okraja za vse slovenske šole v Italiji.

Ta avtoritativni sklep krši osnovne pravice slovenske manjšine in je v nasprotju z duhom Osimskih sporazumov ter ponovno dokazuje pomanjkanje politične volje s strani državnih organov in dežele v reševanju vprašanja globalne zaščite Slovencev v Italiji.

Knjižna zadruga »Incontro-Srečanje« zahteva revizijo ministrskega dekreta in podpira vse oblike boja, ki jih bo v zvezi s tem izvedla slovenska narodnostna skupnost.

priznati ji moramo, da je v tem zelo aktivna.

Števerjanski vodovod. Pretekli teden je bila v Gradiški seja sveta konzorcija za vodovode CAFO, na kateri so razpravljali v glavnem o omrežju metana ter o obratovanju za leto 1976. Predstavnik naše občine odbornik Ciril Terpin je predložil svetu stanje števerjanskega vodovoda ter zahteval, da se uredi pomanjkanje vode v naši občini. Predsednik Marangon je zagotovil, da bo CAFO v najkrajšem času ta problem skušal rešiti z zamenjavo črpalk na Oslavju, čim bo našel potrebna sredstva za to.

● Na Dunaju se je 14. oktobra končal 11. kongres Mednarodne katoliške zveze za tisk (UCIP). Geslo kongresa je bilo: Tisk za človeka. Iz Slovenije je bilo navzočih pet urednikov, iz ostale Jugoslavije pa deset. Osebnost papeža Pavla VI. je prebral škof Deskur, predsednik papeške komisije za družbeno obveščanje. Po zaključku kongresa so avstrijski gostitelji organizirali več izletov v bližnjo in daljno okolico Dunaja, 150 udeležencev pa je obiskalo Budimpešto. Veliko od njih je tedaj prvič prestopilo mejo socialističnega sveta.

OBVESTILA

Mladinski pevski zbor iz Maribora bo nastopil v petek 28. oktobra ob 20.30 v goriškem avditoriju, v soboto 29. oktobra ob 20.30 pa v Kulturnem domu v Trstu. V Trstu je rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene Matice, ul. R. Manna 29, tel. 418605.

Slovenska skupnost in ZSKP v Gorici bosta v nedeljo 30. oktobra ob 12.30 po svojih predstavnikih položila vence na grobove slovenskih internirancev v Gonarsu, štmaverski moški zbor pa bo zapel nekaj priložnostnih pesmi.

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na predstavitev zadnje knjige dr. Vladimira Truhlarja »Doživljanje absolutnega v slovenskem leposlovju«, ki je pravkar izšla v Ljubljani. Knjigo bo predstavil Lojze Bratina v društvenih prostorih v ulici Donizetti 3 v ponedeljek 31. okt. ob 20.15.

Marijanski koledar 1978 je izšel. Dobite ga pri Fortunatu v Trstu in v Katol. knjigarni v Gorici. Koledar prinaša 12 evangeljskih barvnih slik iz znane Strossmayerjeve katedrale v Djakovu. Cena 700 lir. Posamezne župnije naj si ga nabavijo direktno na upravi Knjižic. Žepni koledarček 1978 bo izšel prve dni novembra.

Mladinski zbor iz Maribora, ki bo ta petek 28. oktobra ob 20.30 nastopil v okviru letošnje abonmajske koncertne sezone v goriškem Avditoriju v ulici Roma

DAROVI

Za sklad Katoliškega glasa: Rochelli 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Zinka Lapanje 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Antoniete-Elizabete Toroš daruje M. B. za Zavod sv. Družine in za Alojzijevišče po 5.000 lir.

Ob smrti ljubljenega očeta Viktorja daruje družina Kogoj za slovensko župnijo v Gorici, za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine po 20.000 lir.

V spomin na pok. Viktorja Kogoj daruje J. Rakovšček za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine po 10.000 lir. V spomin istega darujejo uslužbenci in tiskarna Budin za slovensko duhovnijo v Gorici 20.000 in za goriške skavte 20.000 lir.

Za števerjansko cerkev: namesto cvetja na grob Štefana Lango daruje družina Humar 10.000 in hči Vera 30.000 lir.

Župnija Zgonik je pri letošnji postni nabirki za lačne po svetu nabrala 222.000 lir. Ker je ta vsota izostala v pregledu darov v »Misijonski nedelji 1977«, jo objavljamo na tem mestu.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: A. B. 10.000; S. S. 5.000; sestri Emilija in Zofija v spomin na pok. Terezijo Pečar 3.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti Nede Mijot darujeta Rosana in Marija Prezzi za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu 5.000 lir.

Za Skupnost Družina Opčine: Justina Daneu v spomin moža Alojza 25.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Justina Daneu v spomin moža Alojza 25.000; Gialli Ana in Branko 5.000; družina Pečar v spomin mame Marije 30.000; Malalan Celestin v spomin sestre Marije 20.000; Malalan Dragica v spomin sestre Marije 5.000; Pio Ulian v spomin na ženo Wando 5.000; razni 16.000; N. N. 5.000; N. N. 3.000 lir.

Za cerkev na Banah: družina Leone v spomin na Franca Franko 10.000; Franko Ema v spomin Franca Franko 10.000; sinova Franko v spomin očeta Franca 20.000; razne gospe 10.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Sanzin Graziano ob poroki Pellis-Brljafa 20.000 lir.

Za svetišče na Sv. gori: N. N. 10.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N. N., Opčina, 10.000; Vremec Dario 10.000; V. D. 30.000; Z. S., Sv. Ivan, 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

V cerkvi na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu bo v nedeljo 30. oktobra ob 15. uri sv. maša za vse pokojne, ki tam počivajo. K udeležbi so vabljeni slovenski verniki iz Trsta.

Radio Trst A

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 30. okt. do 5. nov. 1977

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vedri zvoki. 11.05 Mladinski oder: »Teci, teci kuža moje«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Kaku so jele naše nuonote. 10.05 Koncert. 13.15 Slovenski zbori. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Kulturna beležnica. 16.30 Glasba za najmlajše. 17.05 Simfonični koncert. 18.10 Slovenci v habsburški monarhiji.

Torek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Nekoč je bilo. 10.00 Koncert. 10.35 Primorske žene v Egiptu. 11.05 Mladinski oder: »Teci, teci kuža moje«. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Kulturna beležnica. 15.35 Top lestevica. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.00 »Elektra naj zaluje«.

Sreda: 8.05 Tjavidan. 9.30 Z modo po svetu. 10.05 Koncert. 10.35 Ljudje in dogodki. 12.00 Zborovske pesmi. 13.15 Slovanska ljudska glasba. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Simfonični koncert. 18.05 »Kraška balada«, drama.

Četrtek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Kje so moje rožice. 10.05 Koncert. 10.35 Družina v sodobni družbi. 11.05 Mladinski oder: »Zvesti tovariši«. 13.00 Zborovska glasba tržaških avtorjev. 14.10 Ro-

man v nadaljevanjih. 14.30 Kulturna beležnica. 15.30 Kaj je novega v diskoteki. 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.00 Klavirska glasba v čitalnicah. 18.00 Položaj ženske v Italiji včeraj in danes.

Petek: 8.05 Tjavidan. 10.05 Koncert. 10.35 Rojstna hiša naših velmož. 13.15 Zbor od Sv. Ivana in zbor »Majnik« iz Zgonika. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Kulturna beležnica. 15.35 Njej v posvetilo. 16.00 Gremo v kino. 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Deželni skladatelji. 18.10 Kulturni dogodki v deželi.

Sobota: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 10.05 Koncert. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 13.35 Izbor iz operet. 14.10 Roman v nadaljevanjih. 14.30 Običaji in glasba. 15.00 Tekmujte s Petrom. 16.30 Svet okoli nas. 17.05 Mi in glasba. 18.05 »Apokalipsa«, enodejanka. 18.45 Vera in naš čas.

Pomorsko gospodarstvo in turizem

»Splošna plovba« iz Pirana, edino slovensko ladjarsko podjetje, razpolaga z 28 pilotov v skupni nosilnosti 444.000 ton. Lani si je nabavila nove ladje »Velenje«, »Kranj« in »Maribor«, letos pa ladji »Celje« in »Kamnik«.

Turizem v Slovenski Istri pa se osredotoča na Portorož, kjer so po letu sedemdeset zgradili velike hotele. Skupaj s Piranom in novih hotelom Bernardin šteje to območje 14.250 ležišč (5.575 v hotelih, 4.146 v domovih, 3.029 v zasebnih sobah in 1.600 v taborih). Lani je bilo v vseh teh 1.274.000 nočitev, od teh 55 odst. tujih.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega moža in očeta

VIKTORJA KOGOJ

se iskreno zahvaljujemo gg. duhovnikom za somaševanje, pevcem, darovalcem cvetja ter vsem, ki so našega nepozabnega pokojnika spremlili na zadnji poti.

Zalujoča žena, snovi, snahi ter ostali sorodniki

Gorica, 25. oktobra 1977

53. svetovni dan varčevanja

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 — VPLAČANIH LIR 300.000.000

Razvoj porasta vlog:

1965	846.700.000
1970	1.814.500.000
1975	7.304.300.000
1976	9.275.800.000
1977 (30. sept.)	12.734.700.000

BANKA USPOSOBLJENA ZA BLAGOVNO IN
DEVIZNO POSLOVANJE S TUJINO
BANCA AGENTE

Zanesljivost v domačnosti — učinkovitost v poslovnosti

TRST, ul. Fabio Filzi, 10 - Tel. 61446 - Telex 46264 - Bankred